

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

DOMPLAN D.O.O.
Bleiweisova cesta 14
4000 Kranj

domplan@domplan.si
nasta.rak@domplan.si

Številka 350-222/2024/6

Datum: 6. 12. 2024

Dokument je elektronsko podpisan

Zadeva: Predhodne smernice za pripravo Občinskega podrobnega prostorskega načrta za obnovo za Podružnično šolo Javorje
Zveza: vaš dopis št. UD/578-176-24_ZRSVN z dne 16.11.2024

Spoštovani,

na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo smo prejeli vlogo za podajo predhodnih smernic za pripravo Občinskega podrobnega prostorskega načrta za Podružnično šolo Javorje.

V zvezi z vašim pozivom vam v nadaljevanju podajamo smernice s področja energetike, prometne politike in okolja, kot sledijo:

I. PODROČJE ENERGETIKE:

Po pregledu gradiva vas obveščamo, da s področja energetike na gradivo nimamo pripomb oziroma podrobnejših usmeritev.

II. PODROČJE PROMETNE POLITIKE:

V nadaljevanju podajamo mnenje s področja trajnostne mobilnosti, ki vsebuje ugotovitve predvsem glede:

1. zagotavljanja trajnostne mobilnosti z vidika vizije mobilnosti prebivalstva in trajnostnega razvoja;
2. razvoja učinkovitega sistema javnega potniškega prometa (v nadaljevanju JPP);
3. zagotavljanja fizične integracije prometnih podsistemov za učinkovitejše izvajanje gospodarske javne službe javnega potniškega prometa;
4. potreb po zmanjšanju onesnaževanja iz naslova osebnega prometa.

Občina Gorenja vas - Poljane je na podlagi podatkov o stanju prostora, splošnih smernic državnih nosilcev urejanja prostora in izkazanih potreb pripravila OPPN za obnovo za Podružnično šolo Javorje, v Občini Gorenja vas - Poljane. Pri tem je bila dolžna upoštevati usmeritve in določitve

veljavnih državnih prostorskih aktov, državne razvojne dokumente ter vse relevantne področne predpise.

Ministrstvo za okolje podnebje in energijo, Direktorat za prometno politiko predlaga, da se pri OPPN za obnovo za Podružnično šolo Javorje v Občini Gorenja vas - Poljane upošteva naslednje:

Pri umeščanju mirujočega prometa vam svetujemo, da pogoje prilagodite priporočilom priročnika Ministrstva za okolje in prostor Zeleni sistem v mestih in naseljih v katerem je v točki 15.e navedeno, da naj se ozeleni vsa parkirišča s 4 ali več parkirnimi mesti. Poleg tega narekuje, da je treba zagotoviti najmanj 1 drevo na vsaka 4 parkirna mesta, in sicer tako, da se zagotovi najmanj 30-% pokritost parkirnih površin brez dovozov s krošnjami dreves v polni razrasti; razporeditev dreves mora biti čim bolj enakomerna, da se zagotovi optimalno osenčenost; senčenje parkirnih mest se lahko namesto z drevesi zagotovi tudi z ozelenjeno pergolo.

Predlagamo, da na gradbeni parceli (na parkiriščih in v garažah) zagotovite za zaposlene in obiskovalce zadostno število parkirnih mest za kolesa (garaže za kolesa s pokritimi nadstrešnicami ali podzemna parkirna mesta) za kolesa blizu vhodov/izhodov v objekte. Pri tem priporočamo upoštevanje Smernic za umeščanje kolesarske infrastrukture v urbanih območjih, kjer je med drugim določeno: Najbližji prostor vhodu je namenjen za neoviran dostop gibalno oviranim osebam in pešcem, šele nato parkiriščem, pri čemer so kolesarjih obravnavani prednostno pred avtomobili).

Omogočite varen, udoben, prijeten, osenčen, ozelenjen peš dostop do obstoječega avtobusnega postajališča. Poleg tega na avtobusnem postajališču predvidite pokrito kolesarnico za varen in udoben večmodalen prestop med kolesom in avtobusom. Avtobusno postajališče naj bo opremljeno v skladu s Pravilnikom o opremljenosti avtobusnih postaj, pomembnejših avtobusnih postajališč in avtobusnih postajališč ter načinu opravljanja storitev avtobusnih postaj. Na postajališču mora biti na voljo ustrezna infrastruktura, vključno s pokrito čakalnico z zadostnim številom sedišč, glede na obremenjenost. Prav tako naj bodo na voljo vozni redi za potnike.

Vsa predlagana gradiva, ki se nahajajo v dopisu/mnenju, so dostopna na spletni strani <https://www.sptm.si/>.

Pri pripravi OPPN za obnovo za Podružnično šolo Javorje, naj se upoštevajo podana priporočila.

III. PODROČJE OKOLJA:

V nadaljevanju podajamo smernice s področja okolja, kot sledijo:

ODPADKI

Pri oblikovanju zahtev glede odpadkov opozarjamo na uporabo določb in izrazov iz veljavne zakonodaje. Opredelitve ali pomena izrazov, ki so opredeljeni v zakonu ali podzakonskih aktih, ni dovoljeno spreminjati.

Splošno glede odpadkov:

Dokument bo podlaga za izvedbo gradbenih del, pri katerih nastajajo predvsem gradbeni, lahko pa tudi drugi odpadki, na primer komunalni, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču. Za ravnanje z odpadki je potrebno upoštevati zakonodajo s področja odpadkov. Krovni predpis na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) je Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23), ki v skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih z namenom varstva okolja in varovanja človekovega zdravja določa pravila ravnanja in

druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov.

Če pri rekonstrukciji ali odstranitvi objekta ni mogoče preprečiti mešanja gradbenih odpadkov, mora investitor zagotoviti, da se pred rekonstrukcijo ali odstranitvijo objekta odstranijo iz objekta nevarni gradbeni odpadki, če je to tehnično izvedljivo. Investitor mora v načrtu gospodarjenja z gradbenimi odpadki v zvezi s predvidenimi količinami gradbenih odpadkov in z načini njihove obdelave upoštevati tudi usmeritve iz operativnega programa varstva okolja na področju gradbenih odpadkov, ter priporočila Protokola EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov in Smernice za presojo ravnanja z odpadki pred rušenjem in obnovo zgradb - Ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov v EU, ki sta objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Pri ravnanju z gradbenimi odpadki, ki vsebujejo azbest, je treba upoštevati tudi določbe predpisa o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest, in predpisa o pogojih, pod katerimi se lahko pri rekonstrukciji ali odstranitvi objektov in pri vzdrževalnih delih na objektih, instalacijah ali napravah odstranjujejo materiali, ki vsebujejo azbest. Pri ravnanju z gradbenimi odpadki, ki vsebujejo PCB, je treba upoštevati tudi določbe predpisa, ki ureja odstranjevanje polikloriranih bifenilov in polikloriranih terfenilov.

Pri ravnanju z odpadki je potrebno upoštevati načelo »povzročitelj plača« in hierarhijo ravnanja, ki pri čemer preprečevanje odpadkov v skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih predstavlja niz ukrepov, sprejetih preden snov, material ali proizvod postane odpadek, s katerimi se zmanjšajo a) količine odpadkov (vključno s ponovno uporabo proizvodov ali podaljšanjem njihove življenjske dobe), b) škodljivi vplivi nastalih odpadkov na okolje in človekovo zdravje ali c) vsebnost nevarnih snovi v materialih (in proizvodih). Ukrepe preprečevanja nastajanja odpadkov kot najvišje prioritete hierarhije ravnanja z odpadki je treba izvesti v fazi načrtovanja gradnje/trase, ko je eno od meril za odločitve o najprimernejši lokaciji/trasi gradnje tudi količina in vrsta odpadnih materialov, nastalih pri zemeljskih delih (izkop), in možno nadaljnje ravnanje z njimi.

V skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih tla (in situ), vključno z neizkopanim onesnaženim delom tal, niso odpadek. Zakonodaja s področja odpadkov se ne uporablja za neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju zagotovo uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana. Del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, pa sta odpadek, če ustrezata opredelitvi pojma »odpadek« iz te direktive. Pri tej odločitvi ni bistveno ali je izkopan material onesnažen z nevarnimi snovmi ali ni.

Odpadki, ki nastajajo pri gradnji, so gradbeni odpadki, za katere velja tudi poseben predpis in sicer Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2), ki določa obvezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih zaradi gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objekta. Za ravnanje z gradbenimi odpadki na gradbišču je v skladu z navedeno uredbo v celoti odgovoren investitor. Ključni vidik ustreznega ravnanja z odpadki je ločevanje materialov na izvoru. Bolje kot so odpadki ločeni, lažja je nadaljnja obdelava odpadkov, npr. ponovna uporaba odpadkov, učinkovitejše je recikliranje in boljša je kakovost recikliranih materialov.

Pogoje v zvezi z obremenjevanjem tal z vnašanjem odpadkov in obvezno ravnanje pri načrtovanju in izvedbi vnašanja zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine zaradi izboljšanja ekološkega stanja tal ter pogoje uporabe gradbenega materiala, pripravljenega iz obdelanih ali neobdelanih, izvornih ali odpadnih mineralnih surovin, če se ob stiku s padavinsko, podzemno ali površinsko vodo nevarne snovi lahko začnejo lužiti, določa Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2).

Najmanj zaželeno ravnanje z odpadki je odlaganje odpadkov na odlagališčih, pri čemer je potrebno upoštevati tudi določbe predpisa, ki ureja odlagališča odpadkov. Predelava primernih inertnih ali nenevarnih odpadkov z njihovo uporabo pri prenavljanju in zasipavanju ali pri gradnji pa ne pomeni nujno odlaganja na odlagališču. Tako se določbe predpisa o odlagališčih odpadkov med drugim ne uporabljajo za uporabo inertnih odpadkov kot polnilo pri vzpostavitvi novega ali nadomestitvi prejšnjega stanja okolja, če se vnašajo v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov.

Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23) vsebuje tudi posebno določbo glede ravnanja z rodovitno zemljo, odrinjeno pri gradbenih posegih, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin, ki jo je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, treba varovati pred trajno izgubo, in jo je treba zbirati ločeno od preostalega zemeljskega izkopa in jo ločeno oddajati, če se zemeljski izkop, katerega sestavni del je, ne uporabi za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopan.

Tudi Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE, določa, da je rodovitna zemlja po tem zakonu material površinskega sloja tal, ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin in jo je treba varovati pred trajno izgubo. Rodovitna zemlja, odrinjena pri gradbenih posegih, se uporabi za izboljšanje kmetijskih zemljišč, urejanje javnih zelenih površin ali sanacijo degradiranih območij, razen kadar se rodovitna zemlja uporabi za ureditev okolice objekta, zaradi gradnje katerega je bila odrinjena. Vlada pa določi obvezna pravila ravnanja z rodovitno zemljo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja (= Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov, Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2).

Z odpadki, ki pri gradbenih delih ne nastajajo neposredno kot posledica postopkov izvajanja gradbenih del, kot so na primer odpadna embalaža, ki ovija gradbeni material ali gradbene izdelke, ali komunalni odpadki, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču, je potrebno ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke. Zbiranje komunalnih odpadkov je v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja, zato je ravnanje z njimi potrebno dogovoriti z izvajalcem te službe v posamezni občini.

Obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja iz ZVO-2 s področja odpadkov so (i) zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov, (ii) obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov in (iii) odlaganje ostankov obdelanih komunalnih odpadkov. ZVO-2 določa, da so objekti in naprave, potrebni za izvajanje občinskih javnih služb, infrastruktura lokalnega pomena in morajo biti evidentirani v zbirnem katastru gospodarske javne infrastrukture oziroma drugih katastrih, v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje. Za navedene javne službe Pravilnik o katastrih gospodarske javne infrastrukture javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 28/11, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3) glede vsebine katastra javne infrastrukture lokalnega pomena za ravnanje z odpadki določa, da je javna infrastruktura lokalnega pomena za ravnanje s komunalnimi odpadki, ki se evidentira v katastru javne infrastrukture lokalnega pomena za ravnanje s komunalnimi odpadki, (i) zbiralnica ločenih frakcij, (ii) zbirni center, (iii) center za ravnanje s komunalnimi odpadki z objekti in napravami za obdelavo mešanih komunalnih odpadkov in (iv) odlagališče ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov.

Prosimo, da pri pripravi nadaljnje dokumentacije upoštevate sprejete strateške dokumente (Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije, 2022) in vse predpise s področja odpadkov (objavljeni na spletnem mestu državne uprave: [Ravnanje z odpadki | GOV.SI](#)).

Degradirano okolje:

Z vidika obvladovanja degradiranih območij je treba posebno pozornost posvetiti območjem, kjer so se v preteklosti odmetavali odpadki (npr. zapuščenim industrijskim območjem in gramoznim jamam, kamnolomom ...), še posebej, če gre za prisotnost azbestnih in drugih gradbenih odpadkov. Pred vsakim posegom v okolje je zato potrebno izvesti predhodne preiskave tal. Podatki o Potencialno onesnaženih območjih so na voljo na spletni strani ARSO, Atlas okolja, potencialno onesnažena območja.

Pri pripravi prostorskih izvedbenih aktov s področja okolja (hrup, tla, odpadki, svetlobno onesnaževanje, elektromagnetno sevanje, kakovost zraka) upoštevajte usmeritve iz strateških dokumentov in zakonodajo s tega področja.

S spoštovanjem,

mag. Bojan Kumer
MINISTER

Zbrala in pripravila:
Tanja Đurić,
višja svetovalka